

Jaarverslag RBL BNO

2015-2016

Inhoud

1. INLEIDING	4
2.1 POSITIE EN DOELGROEP RMC	6
2.2 AANPAK ZIEKTEVERZUIM TAAK EN VERANTWOORDELIJKHEID VOOR HET ONDERWIJS	7
2.3 OPLEIDING EN TRAINING MEDEWERKERS RBL BNO	7
2.3.1. <i>Permanent her- en bijscholen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA)</i>	7
2.3.2. <i>Module Loopbaancoaching van kwetsbare jongeren</i>	7
2.4 KLACHTAFHANDELING	8
2.5 BEZUINIGING 2015-2016	8
3. CIJFERS LEER- EN KWALIFICATIEPLICHT	9
3.1 LEER- EN KWALIFICATIEPLICHTIGEN	9
3.2 VERZUIMMELDINGEN	10
3.2.1 <i>Absoluut verzuim</i>	11
3.2.2 <i>Relatief verzuim</i>	13
3.2.2.1 <i>Thuiszitters</i>	15
3.2.3 <i>Luxe verzuim</i>	18
3.3 VRIJSTELLING VAN INSCHRIJVING	19
3.4 VRIJSTELLING VAN GEREGLD SCHOOLBEZOEK	20
4. CIJFERS VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN	23
4.1 CONVENANT LANDELIJK EN REGIONAAL	23
4.2 VSV OP BASIS VAN DUO DEFINITIE	23
4.3 CIJFERS EN KENMERKEN NIEUWE VSV'ERS OP BASIS VAN DUO-DEFINITIE	26
4.4 BEGELEIDING VSV'ERS DOOR HET RBL BNO	27
4.5 RESULTATEN BEGELEIDING	27
4.6 INZET EDUCATIEMETER	28
4.7 PREVENTIEF WERKEN EN VERZUIM 18+	28

Voorwoord

Voor u ligt het leerplichtjaarsverslag van het schooljaar 2015-2016 van het RBL BNO. De resultaten zijn goed en daar zijn we trots op. Verzuimende leerlingen en jongeren zonder startkwalificatie worden in onze regio naar ons beste vermogen begeleid op weg naar een diploma.

Dit is het zevende leerplichtjaarsverslag van het RBL BNO. In de afgelopen jaren is er een enorme professionaliseringsslag doorgevoerd binnen het RBL BNO. Maar ook landelijk zien we de aandacht voor leerplicht en RMC groeien. Onze jongeren zijn immers ons grootste kapitaal en het is van belang dat we ons uiterste best doen om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op een zelfstandige toekomst.

Het nieuwe schooljaar brengt voor het RBL BNO een aantal uitdagingen. Zo is per 1 januari 2017 de gehele gemeente Meierijstad aangesloten bij het RBL BNO waardoor het aantal inwoners waarvoor het RBL BNO werkt wordt uitgebreid met zo'n 23.000 naar ruim 350.000 inwoners. Daarnaast wordt de doelgroep van het RMC verbreed met de jongeren die uitstromen uit Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en Praktijkonderwijs (PRO) en de uitvallers van de entreeopleidingen. Het wordt onze taak om deze jongeren te volgen en er zorg voor te dragen dat zij door de juiste partijen worden begeleid richting een goede plek in de samenleving.

Tenslotte gaan we de samenwerking met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio nog verder aanhalen zodat we zeker het door Staatssecretaris Dekker gestelde doel voor 2020, geen thuiszitters langer dan 3 maanden, behalen. Een scherp doel waar we met alle partijen in de regio de komende jaren stevig de schouders onder moeten zetten.

Kortom, nog genoeg werk aan de winkel!

C.P.W. van Geffen

Voorzitter Algemeen Bestuur RBL BNO

1. Inleiding

In dit jaarverslag is beschreven op welke wijze door het RBL BNO in het schooljaar 2015-2016 invulling is gegeven aan de taken op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten (VSV). In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste ontwikkelingen voor het RBL BNO beschreven. In hoofdstuk 3 staan de cijfers die betrekking hebben op de leer- en kwalificatieplicht en in hoofdstuk 4 de cijfers met betrekking tot de bestrijding van VSV. De leerplichtwet schrijft voor dat burgemeester en wethouders jaarlijks voor 1 oktober verslag uit brengen aan de gemeenteraad over het in het laatst afgesloten school- of cursusjaar in de gemeente gevoerde beleid inzake de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht en de resultaten daarvan¹. Het dagelijks bestuur heeft besloten dat het leerplichtjaarverslag van het RBL BNO jaarlijks voor 1 december verschijnt en vervolgens ter kennisgeving wordt aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hierdoor kunnen ook de cijfers van VSV worden meegenomen.

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor toezicht en naleving van de leer- en kwalificatieplicht en stelt hiervoor leerplichtambtenaren aan. In de regio Brabant Noordoost wordt deze wettelijke taak uitgevoerd door het RBL BNO. Daarnaast is de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) bij het RBL BNO belegd. Grofweg zijn de wettelijke taken onder te verdelen in 3 onderdelen.

Leerplicht: Alle kinderen en jongeren van 5 tot 16 jaar worden door de leerplichtwet in staat gesteld zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooiën door middel van onderwijs. 'Alle' kinderen en jongeren omdat hen deze kans geboden wordt ongeacht afkomst, religie of financiële positie.

Kwalificatieplicht: Wanneer de leerplicht is geëindigd en de jongere nog geen startkwalificatie heeft behaald blijft een jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt of een startkwalificatie heeft behaald.

¹ Artikel 25 Leerplichtwet 1969

Voortijdig Schoolverlaten: Jongeren kunnen met een startkwalificatie een waardevolle bijdrage leveren op de arbeidsmarkt. De gemeente moet dan ook in nauwe samenwerking met het onderwijs voorkomen dat jongeren voor hun 23ste het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak moet regionaal worden uitgevoerd en wordt de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) genoemd en is vastgelegd in verschillende wetten.

2. Ontwikkelingen

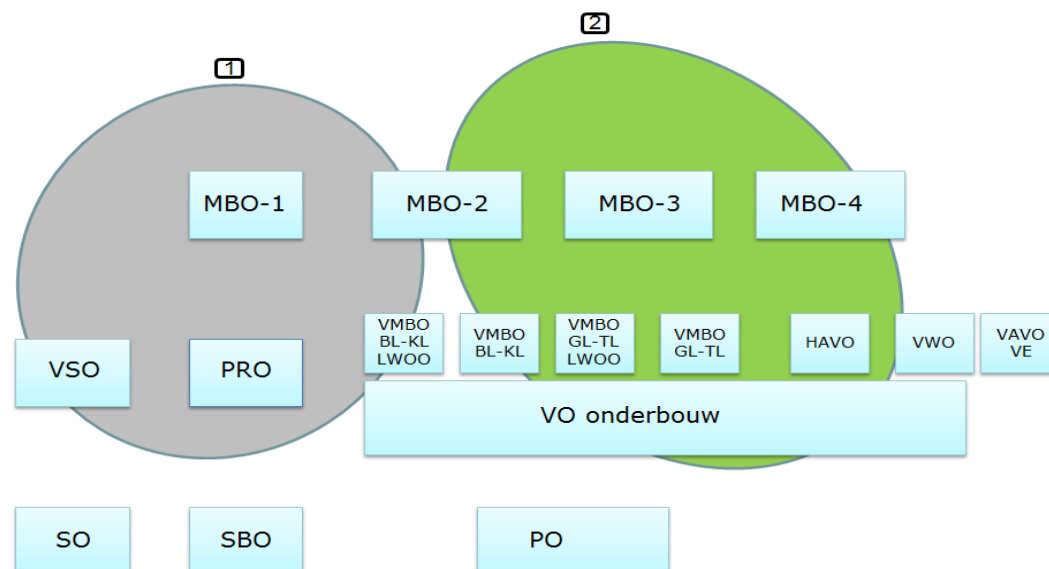
2.1 Positie en doelgroep RMC

Tot 1 augustus 2016 was de belangrijkste taak van het RBL BNO het voorkomen van voortijdig schoolverlaten zonder startkwalificatie. Voor een deel van de kwetsbare jongeren is het behalen van een startkwalificatie echter niet haalbaar, (zie grijze cirkel in figuur 1: vergroting doelgroep met jongeren in kwetsbare positie). Vanaf 1 augustus 2016 behoort ook deze groep jongeren tot de doelgroep van het RBL BNO. Samengevat heeft het RBL BNO de taak deze groep kwetsbare jongeren in onze regio te monitoren met als doel dat gaten in het netwerk rondom een kwetsbare jongere worden gesignaleerd en betrokken partijen worden opgeroepen deze gaten te dichten voordat een jongere tussen wal en schip belandt.

Omdat het hoogst haalbare binnen onderwijs is bereikt is voor hen begeleiding naar de arbeidsmarkt het doel. Hierin is goede samenwerking tussen gemeenten, werkgevers en het onderwijs essentieel.

Figuur 1: Vergroting doelgroep met jongeren in kwetsbare positie

1: Groepen in een kwetsbare positie – 2: VSV-doelgroep, minimaal Startkwalificatie blijft doel

2.2 Aanpak ziekteverzuim taak en verantwoordelijkheid voor het onderwijs

Daar waar sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim is het onderwijs verplicht dit te melden bij het RBL BNO en is de route van de verzuimaanpak en het voorkomen van thuiszitten via de leerplichtambtenaar een logisch gevolg. Wanneer echter sprake is van geoorloofd verzuim zoals bij ziekte dan valt dit veelal buiten het zichtveld en invloedsfeer van het RBL BNO. Dit betekent niet dat het RBL BNO geen enkele rol voor zichzelf ziet in het voorkomen van langdurig thuiszitten door ziekte. Er wordt door het RBL BNO al een aantal jaren gewezen op nut en noodzaak van een adequate en snelle interventie bijvoorbeeld door het inschakelen van een jeugdarts van de GGD bij langdurig en frequent ziekteverzuim.

De invulling van de ziekteverzuimbegeleiding is gebaseerd op de aanpak van ziekteverzuim in West Brabant binnen de projecten “snel terug is veel beter” en “M@zl” waarbij door de school standaard een jeugdarts wordt ingeschakeld wanneer een leerling meer dan 3 keer per trimester (frequent) of langer dan 15 dagen (langdurig) verzuimt. Niet het ziek zijn is leidend zijn in de gesprekken maar de belastbaarheid van een leerling ondanks de ziekte.

2.3 Opleiding en training medewerkers RBL BNO

2.3.1. Permanent her- en bijscholen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA)

Alle leerplichtambtenaren van het RBL BNO beschikken sinds het schooljaar 2013-2014 over een BOA bevoegdheid in het domein: “onderwijs”. Om deze bevoegdheid te behouden zijn de leerplichtambtenaren verplicht om zich permanent te laten her- en bijscholen. Een goede zaak omdat op deze wijze de kennis en vaardigheden van de leerplichtambtenaren van een goed niveau blijven en dit door middel van een examen ook objectief kan worden vastgesteld. Het RBL BNO realiseert deze opleidingen zoveel als mogelijk “in company” en nodigt hierbij leerplichtambtenaren uit andere regio's uit, waardoor er aanzienlijk op de opleidingskosten is en wordt bespaard. In het schooljaar 2015-2016 is de bijscholing gericht geweest op het opmaken van een Proces-Verbaal en het verhoor.

2.3.2. Module Loopbaancoaching van kwetsbare jongeren

Medewerkers van het RBL BNO volgden in het schooljaar samen met collega's van diensten werk en inkomen en stagecoördinatoren uit het onderwijs deze module. Leerlingen op het mbo niveau 1 (entreeopleidingen) en vaak ook op niveau 2, hebben specifieke leerlingkenmerken. Ze worden vaak gezien als een ‘lastige’ doelgroep met een complexe

problematiek. Het zijn jongeren die zich nog wel eens willen afzetten tegen school. Vaak hebben ze negatieve onderwijservaringen; ze hebben niet voor niets geen vmbo-diploma gehaald om zo op een niveau 1 opleiding van het mbo terecht te komen. Een relatief groot deel van de leerlingen heeft leerproblemen en/of gedragsproblemen en heeft een negatief zelfbeeld. De leerlingen van deze doelgroep hebben kortom specifieke aandacht en begeleiding nodig, nabij en frequent. Gebaseerd op vertrouwen en gericht op succeservaringen.

2.4 Klachtafhandeling

Het RBL BNO ontving in het afgelopen schooljaar geen klachten.

2.5 Bezuiniging 2015-2016

In het afstemmingsproces tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Brabant Noord Oost zijn afspraken gemaakt over het gefaseerd doorvoeren van bezuinigingen in de periode vanaf 2012 tot en met 2017. In het kalenderjaar 2016 realiseert het RBL BNO een besparing op de gemeentelijke bijdrage van 19% ten opzichte van de oorspronkelijke begroting van 2012. Een groot deel van deze besparing is behaald door afscheid te nemen van personeel in de “backoffice”. Doordat met name “backoffice” taken anders zijn georganiseerd realiseert het RBL BNO deze bezuiniging terwijl dit niet ten koste gaat van de “handen aan het bed”. Het RBL BNO heeft hiermee de besparingen eerder dan beoogd gerealiseerd.

3. Cijfers leer- en kwalificatieplicht

In dit hoofdstuk worden de cijfers gepresenteerd die betrekking hebben op de leer- en kwalificatieplicht. Er wordt gekeken naar het aantal leer- en kwalificatieplichtigen, het verzuim en de vrijstellingen. Cijfers met betrekking tot de RMC-functie worden gepresenteerd in hoofdstuk 4.

3.1 Leer- en kwalificatieplichtigen

In de regio Brabant Noordoost zijn in oktober 2016 50048² leer- en kwalificatieplichtigen (zie tabel 1). Sinds 2013 daalt het aantal leer- en kwalificatieplichtigen met ongeveer 1000 leerlingen per jaar. Op basis van Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) prognoses en informatie uit onze eigen leerplichtadministratie verwacht het RBL BNO dat leerlingenaantallen ook in de komende jaren zullen dalen. Bij de invulling van vacatureruimte is en wordt rekening gehouden met deze trend.

Tabel 1: leer en kwalificatieplichtigen					
Gemeente	Oktober 2013	Oktober 2014	Oktober 2015	Oktober 2016	Vershil t.o.v. 2015
Bernheze	5176	5120	4992	4926	-66
Boekel	1814	1788	1761	1709	-52
Boxmeer	4551	4473	4379	4275	-104
Cuijk	3869	3763	3703	3636	-67
Grave	1906	1906	1875	1800	-75
Landerd	2518	2478	2414	2366	-48
Mill en Sint Hubert	1727	1675	1676	1630	-46
Oss	13082	12964	13486	13178	-308
Sint Anthonis	1964	1901	1833	1723	-110
Sint-Oedenrode	2857	2817	2760	2705	-55
Uden	6420	6329	6258	6175	-83
Veghel	6081	6074	5986	5925	-61
Totaal	53832	53113	51123	50048	-1075

² Peildatum oktober 2016 op basis van gegevens uit JVS. De cijfers in het leerplichtjaarsverslag kunnen afwijken van de cijfers uit de zogenaamde artikel 25 rapportage. Deze verschillen worden veroorzaakt door verschillende peildata en definities.

3.2 Verzuimmeldingen

We onderscheiden drie categorieën van verzuim met elk hun eigen definitie en wijze van afhandeling:

Meldingen van absoluut verzuim

Absoluut verzuim houdt in dat de leerplichtige niet staat ingeschreven op een school of bij een onderwijsinstelling en dus geen onderwijs volgt. De ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor aanmelding van hun leerplichtige kind bij een school of onderwijsinstelling.

Meldingen van relatief verzuim

Relatief verzuim houdt in dat leer- en kwalificatieplichtige leerlingen de school of instelling waar zij staan ingeschreven niet geregeld bezoeken. Het grote verschil met absoluut verzuim is dat bij deze categorie van verzuimmeldingen leerlingen wel staan ingeschreven op een school of instelling. De ouders/verzorgers en, indien het verzuim van een leer- of kwalificatieplichtige van 12 jaar of ouder betreft, ook de leerling zelf zijn verantwoordelijk voor geregeld schoolbezoek.

Meldingen van luxe verzuim

Luxe verzuim is een vorm van relatief verzuim waarbij zonder toestemming van het hoofd van de school (bij tien schooldagen of minder) dan wel zonder toestemming van de leerplichtambtenaar (bij elf dagen of meer) buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd, waarbij het eigen belang (vaak ten behoeve van een vakantie) van ouder(s)/verzorger(s) of jongere prevaleert op dat van het schoolbezoek³.

In de volgende paragrafen wordt het aantal verzuimmeldingen in het schooljaar 2015-2016 per categorie getoond. Vervolgens wordt ingegaan op de wijze waarop deze meldingen zijn afgehandeld.

³ Definitie uit de handleiding strafrechtelijke aanpak schoolverzuim

3.2.1 Absoluut verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 316 meldingen van absoluut verzuim (zie tabel 2 en tabel 3 voor een nadere specificering van de afhandeling).

Vaak start een onderzoek naar absoluut verzuim na vestiging en inschrijving van een leerplichtige in de gemeentelijke basisadministratie (BRP). Door de toename van het aantal statushouders die zich afgelopen schooljaar vestigden in de RBL-gemeenten lag een stijging van het aantal onderzoeken naar absoluut verzuim in de lijn van de verwachting. Dit is echter vooralsnog niet af te leiden uit het aantal onderzoeken naar absoluut verzuim. Het aantal onderzoeken is regionaal gedaald. Opvallend is wel de stijging van het aantal onderzoeken in de gemeente Oss en Landerd. Kanttekening hierbij is dat het aantal onderzoeken in deze twee gemeenten is gestegen maar dat het aantal absoluut verzuimers dit jaar niet of nauwelijks is toegenomen (Landerd +0 en Oss +1). Het RBL BNO vindt het dan ook te vroeg om de stijging van het aantal onderzoeken in deze twee gemeenten te kwalificeren als een signaal op basis waarvan actie of wijziging van beleid moet volgen. In dit verband is het goed om op te merken dat het RBL BNO op iedere melding van absoluut verzuim proactief handelt en direct een onderzoek inzet maar dat tijdens het uitvoeren van dit onderzoek vaak blijkt dat administratieve oorzaken ten grondslag liggen aan het absoluut verzuim en er vaak geen sprake is van thuiszittende leerlingen in afwachting van een onderwijsplek. Het RBL BNO gaat bij er bij deze aanpak van uit dat indien er wel sprake is van thuiszittende leerlingen er direct actie moet worden ondernomen.

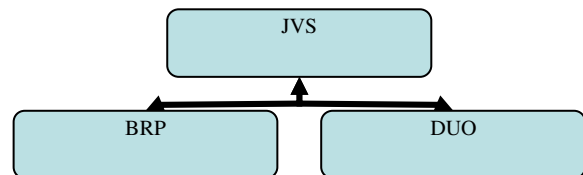
Tabel 2: meldingen absoluut verzuim

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Verschil
Bernheze	11	20	26	21	-5
Boekel	3	12	10	5	-5
Boxmeer	20	23	57	28	-29
Cuijk	36	22	30	18	-12
Grave	68	70	49	27	-22
Landerd	12	23	11	15	4
Maasdonk ⁴	9	10	2	-	-2
Mill en Sint Hubert	8	8	10	3	-7
Oss	78	86	92	117	25
Sint Anthonis	11	13	13	8	-5
Sint-Oedenrode	11	16	11	7	-4
Uden	24	37	35	34	-1
Veghel	22	45	42	33	-9
Totaal	313	385	388	316	-72

⁴ Maasdonk is per 2015 opgeheven en opgesplitst in Oss en 's-Hertogenbosch

Hoe komt een melding van absoluut verzuim tot stand?

In de BRP staan alle leer- en kwalificatieplichtigen ingeschreven. Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) zijn alle inschrijvingen op door het Rijk bekostigd onderwijs bekend. Het leerlingvolgsysteem van het RBL BNO (JVS) is

gekoppeld met de BRP en de DUO en vergelijkt beide bestanden. Wanneer een leer- of kwalificatieplichtige niet staat ingeschreven, volgt er een melding van absoluut verzuim in JVS.

Afhandeling van een melding van absoluut verzuim (zie tabel 3)

Afhankelijk van de achtergronden van het absoluut verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Administratief 63%--> veelal berust een melding van absoluut verzuim op een administratieve onvolkomenheid en blijkt er na nader onderzoek door de administratie geen sprake te zijn van verzuim. De administratief medewerker kan deze zaken zelf afdoen in contact met DUO, de afdeling burgerzaken van de betreffende gemeente, de school en soms ouders.

Actieve bemiddeling 37%--> iets meer dan een derde van de meldingen wordt door middel van actieve bemiddeling door een leerplichtambtenaar beëindigd. Achter het absoluut verzuim kan een diversiteit aan problemen bij leerling en/of gezin schuilen en/of de mogelijkheid dat scholen een leerling niet willen plaatsen. De leerplichtambtenaar kan er in een dergelijke situatie voor kiezen om het verzuim vooralsnog niet af te doen met een proces-verbaal. Voorwaarde is dat ouders meewerken aan een oplossing en zorgen voor een schoolinschrijving.

Proces-verbaal 0%--> Wanneer blijkt dat ouders weigeren mee te werken aan opheffing van het verzuim, kan de leerplichtambtenaar proces-verbaal opmaken. Deze vorm van afdoening is bij absoluut verzuim slechts een enkele keer noodzakelijk.

Tabel 3: specificering van de afhandeling van absoluut verzuim

Schooljaar	Administratief	Actieve bemiddeling	Proces Verbaal	Totaal
2015-2016	200(63%)	115(37%)	1(0%)	316
2014-2015	279(72%)	109(28%)	0(0%)	388
2013-2014	244(63%)	139(36%)	2(1%)	385
2012-2013	150(48%)	161(51%)	2(1%)	313

3.2.2 Relatief verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 1493 meldingen van relatief verzuim (zie tabel 4 en tabel 5 voor een nadere specificering van de afhandeling). Het RBL BNO heeft in de afgelopen jaren structureel ingezet op preventie en het onderwijs aangesproken op haar verantwoordelijkheden ten

Tabel 4: meldingen van relatief verzuim

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Vershil
Bernheze	116	111	101	116	15
Boekel	10	10	22	21	-1
Boxmeer	107	91	73	86	13
Cuijk	107	143	137	148	11
Grave	62	66	66	94	28
Landerd	39	43	34	38	4
Maasdonk	33	44	5	-	-5
Mill en Sint Hubert	43	30	45	36	-9
Oss	552	568	523	510	-13
Sint Anthonis	36	26	24	21	-3
Sint-Oedenrode	56	76	50	59	9
Uden	167	141	144	167	23
Veghel	140	163	179	197	18
Totaal	1468	1512	1403	1493	90

aanzien van het voorkomen van verzuim en uitval. Streven en het hogere doel achter deze aanpak is dat het onderwijs en ouders zelf voldoende inzet plegen om verzuim in een vroegtijdig stadium aan te pakken en zo uitval te voorkomen voordat leerplicht wordt ingeschakeld. Het aantal meldingen beweegt zich al enkele jaren rond de 1450 meldingen en lijkt anders dan in vorig jaarverslag aangegeven niet te dalen maar te stijgen. Deze stijging is voor een deel toe te schrijven aan alleenstaande minderjarige asielzoekers met veel verzuim die tijdelijk in onze regio verbleven en hier onderwijs volgden. Deze groep blijkt vaker dan gemiddeld te verzuimen en het is voor het onderwijs, leerplicht en het OM zoeken naar een goede aanpak. Hiertoe zijn door het RBL BNO stappen ondernomen door onder meer samen met Halt en de Raad van de Kinderbescherming te kijken naar een specifieke aanpak van deze jongeren.

Het RBL BNO vindt een daling of stijging van het aantal verzuimmeldingen geen doel op zich. Dit zou onverstandig beleid zijn en getuigen van kortzichtigheid. Ter illustratie: een school die minder meldt is niet per definitie een school waarop minder leerlingen verzuimen, het kan ook het gevolg zijn van falend verzuimbeleid. En juist wanneer een school werk maakt van de aanpak van ziekteverzuim zal dit waarschijnlijk leiden tot een toename van het aantal meldingen. Het aantal relatief

verzuimmeldingen op een school is voor het RBL BNO wel een waardevolle indicator maar de waarde moet in de volledige context worden gezien en gewogen. Juist om deze reden is iedere leerplichtambtenaar nauw verbonden met de zorgstructuur op een school.

Wanneer een school ondanks haar inspanningen het verzuim niet snel kan stoppen moet leerplicht onverwijld worden ingezet om erger te voorkomen. Het RBL BNO toetst bij het oppakken van een verzuimmelding altijd of de school de juiste stappen heeft gezet om het verzuim te stoppen en geeft een terugkoppeling aan de school wanneer dit niet is gedaan. Door het regelmatig uitvoeren van schoolcontroles stelt het RBL BNO vast of het onderwijs adequaat uitvoering geeft aan hun verzuimbeleid en hierdoor bijdraagt aan het zoveel als mogelijk voorkomen van ongeoorloofd schoolverzuim.

Afhandeling van een melding van relatief verzuim (zie tabel 5)

Afhankelijk van de achtergronden van het relatief verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Waarschuwing of niet verwijtbaar 91%--> Door preventief te werken en al in een vroeg stadium een interventie te plegen kan veel van het verzuim worden afgedaan met een gesprek eventueel gevolgd door een schriftelijke waarschuwing. Ook bij een vroege interventie vanuit leerplicht om het verzuim te stoppen blijft het onderwijs verantwoordelijk om ook zelf tegen het verzuim op te treden. Leerplicht werkt hier dus nauw samen met het onderwijs en de leerplichtwet dient voor het onderwijs als stok achter de deur.

Halt 3%--> Wanneer er geen sprake is van achterliggende problematiek en het optreden van school en een waarschuwing van leerplicht niet leidt tot geregeld schoolbezoek wordt door de leerplichtambtenaar een Halt straf opgelegd.

Proces verbaal 6%--> Wanneer sprake is van schoolverzuim in combinatie met achterliggende problematiek of wanneer interventies zoals doorverwijzing naar hulpverlening of het opleggen van Halt straf niet leidt tot het stoppen van het schoolverzuim maakt de leerplichtambtenaar proces verbaal op.

Parallel aan bovenstaande wijzen van afhandeling kan de leerplichtambtenaar verwijzen naar de basisteams of andere hulpverlenende instanties. Bemiddeling naar een alternatief traject in samenwerking met het onderwijs behoort ook tot de mogelijkheden.

Tabel 5: specificering van de afhandeling van relatief verzuim

Schooljaar	Waarschuwing of overige afdoening ⁵	Halt	Proces Verbaal	Totaal
2015-2016	1365(91%)	38(3%)	90(6%)	1493
2014-2015	1263(90%)	56(4%)	84(6%)	1403
2013-2014	1392(92%)	45(3%)	75(5%)	1512
2012-2013	1366(93%)	29(2%)	73(5%)	1468

3.2.2.1 Thuiszitters

Wanneer het relatief verzuim langer duurt dan 4 weken aaneengesloten spreken we van een thuiszitter. In tabel 6 is een overzicht van het aantal thuiszitters per gemeente gegeven.

Leerplichtambtenaren binnen het RBL BNO geven altijd prioriteit aan het zo snel als mogelijk stoppen van het schoolverzuim. Uitgangspunt hierbij is dat iedere dag er één te veel is, de definitie van thuiszitters (4 weken verzuim) is hierbij dus niet leidend. Ondanks diverse onderwijsopvangmogelijkheden en bijvoorbeeld de inzet van een onderwijsconsulent of het wijkteam blijken oplossingen niet altijd direct voorhanden of is nader onderzoek noodzakelijk om tot een duurzame oplossing te komen. Om het verzuim te stoppen en in de toekomst te voorkomen worden scholen door leerplicht aangesproken op hun zorgplicht en is er structureel overleg met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

Op 13 juni 2016 werd landelijk een thuiszitterspact gesloten dat is ondertekend door de staatssecretarissen Martin van Rijn (VWS) en Sander Dekker (OCW), de Vereniging Nederlandse Gemeenten, de PO-Raad, de VO-raad en het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het pact moet een impuls geven om het aantal thuiszitters terug te dringen. In het komende schooljaar wordt een helder stappenplan opgesteld door RBL BNO in samenwerking met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in onze regio waarin preventie, samenwerking met de zorg en maatwerk voor kinderen duidelijk terugkomen.

⁵ Ongeveer 10% van het totaal aantal relatief verzuimmeldingen wordt afgedaan zonder waarschuwing. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een melding die bij nader onderzoek onterecht of niet verwijtbaar blijkt te zijn.

Tabel 6 laat zien dat er in het schooljaar 2015-2016 een toename is van het aantal “zichtbare” thuiszitters. Tabel 7 geeft vervolgens meer detailinformatie over de afhandeling.

Tabel 6: Thuiszitters per gemeente

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Vershil
Bernheze	4	4	4	6	2
Boekel	1	4	0	0	0
Boxmeer	3	4	4 ⁶	2	-2
Cuijk	1	3	1	8	7
Grave	0	1	2	4	2
Landerd	4	0	0	1	1
Mill en Sint Hubert	0	0	1	1	0
Oss	15	19	13	19	6
Sint Anthonis	1	1	0	0	0
Sint-Oedenrode	8	4	6	8	2
Uden	4	6	2	5	3
Veghel	4	5	10	13	3
Totaal	45	51	43	67	24

Tabel 7: detailinformatie thuiszitters

	bij aanvang van schooljaar	nieuwe gevallen daarna	langer dan 3 maanden	verhuisd	18 jaar geworden	opgelost	Aantal thuiszitters bij einde schooljaar
Bernheze	0	6	0	1	0	5	0
Boekel	0	0	0	0	0	0	0
Boxmeer	0	2	1	0	2	0	0
Cuijk	1	7	5	1	3	4	0
Grave	1	3	3	0	0	4	0
Landerd	0	1	1	0	1	0	0
Mill en Sint Hubert	0	1	0	0	1	0	0
Oss	0	19	11	4	1	14	0
Sint Anthonis	0	0	0	0	0	0	0
Sint-Oedenrode	1	7	6	0	1	7	0
Uden	0	5	3	0	2	3	0
Veghel	5	8	9	0	1	12	0
Totaal	8	59	39	6	12	49	0

Niet zelden blijkt bij een situatie van thuiszitten uiteindelijk dat er sprake is van psychosociale problematiek (ziekte). Zoals ook in vorig jaarverslag benoemd juicht RBL BNO om deze reden

⁶ In het jaarverslag 2014-2015 is bij de gemeente Boxmeer abusievelijk een verkeerde kolom overgenomen uit de artikel 25 rapportage waardoor er in dat jaar niet 1 maar 4 thuiszitters moet worden vermeld.

vroegtijdige inzet van een jeugdarts toe (zie paragraaf 2.2). Daarnaast is het aannemelijk dat door het vroegtijdig inzetten van de jeugdarts meer ongeoorloofd verzuim zichtbaar wordt bij onderwijs en leerplicht. Wanneer na onderzoek van de jeugdarts namelijk blijkt dat er geen sprake is van verminderde belastbaarheid kan het verzuim niet langer worden weggeschreven als geoorloofd verzuim. Thuiszitten in verband met ongeoorloofd verzuim wordt hierdoor beter en sneller zichtbaar.

3.2.3 Luxe verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 124 meldingen van luxe verzuim (zie tabel 8 en 9 voor een nadere specificering van de afhandeling). Opnieuw hield het RBL BNO een extra controle op luxe verzuim in de meivakantie. Met het uitvoeren van een extra controle geeft het RBL BNO een duidelijk signaal af dat luxe verzuim niet getolereerd wordt en bij ons gemeld moet worden.

Tabel 8: meldingen van luxe verzuim

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Vershil
Bernheze	11	5	12	5	-7
Boekel	0	0	2	2	0
Boxmeer	7	3	6	8	2
Cuijk	14	4	6	13	7
Grave	1	6	9	5	-4
Landerd	7	3	5	5	0
Maasdonk	3	3	0	-	-
Mill en Sint Hubert	3	3	2	4	2
Oss	38	33	48	42	-6
Sint Anthonis	0	1	2	4	2
Sint-Oedenrode	3	0	2	8	6
Uden	23	16	8	12	4
Veghel	18	13	33	16	-17
Totaal	128	90	135	124	-11

Afhandeling van een melding van luxe verzuim (zie tabel 9)

Afhankelijk van de achtergronden van het luxe verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Niet verwijtbaar 48%→ Aangezien bij luxe verzuim een school ook ziekteverzuim meldt op de dag voorafgaand aan de vakantie komt het regelmatig voor dat meldingen bij nader inzien niet verwijtbaar zijn. Met andere woorden, de leerling was wel afwezig op de dag voor of na een vakantie maar had hiervoor een geldige reden of verklaring.

Waarschuwing 26%→ In principe wordt luxe verzuim afgedaan met een proces verbaal. De leerplichtambtenaar beschikt echter over de bevoegdheid om bij bijzondere omstandigheden het luxe verzuim af te doen met een waarschuwing.

Proces verbaal 26%→ Het luxe verzuim wordt door leerplicht afgedaan met een proces verbaal en het Openbaar Ministerie legt een boete op.

Tabel 9: specificering van de afhandeling van luxe verzuim

Schooljaar	Niet verwijtbaar	Waarschuwing	Proces verbaal	Totaal
2015-2016	60(48%)	32(26%)	32(26%)	124
2014-2015	47(35%)	16(12%)	72(53%)	135
2013-2014	30(33%)	16(18%)	44(49%)	90
2012-2013	45(35%)	25(20%)	58(45%)	128

3.3 Vrijstelling van inschrijving

Het RBL BNO behandelde dit schooljaar 194 verzoeken om vrijstelling van inschrijving (zie tabel 10 en tabel 11 voor een nadere specificering van afhandeling). Wanneer vrijstelling van inschrijving wordt verleend, is de ouder of verzorger ontheven van de verplichting om een jongere in te schrijven als leerling of deelnemer bij een school of instelling.

Tabel 10: verzoeken om vrijstelling van inschrijving

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Vershil
Bernheze	19	6	15	10	-5
Boekel	2	5	4	5	1
Boxmeer	18	10	11	16	5
Cuijk	23	18	4	14	10
Grave	6	12	7	10	3
Landerd	23	16	7	19	12
Maasdonk	11	5	2		
Mill en Sint Hubert	10	4	5	2	-3
Oss	86	67	52	70	18
Sint Anthonis	7	7	7	4	-3
Sint-Oedenrode	8	6	6	9	3
Uden	36	23	16	16	0
Veghel	42	23	14	19	5
Totaal	291	202	150	194	44

Tabel 11: specificering van de afhandeling van verzoeken om vrijstelling van inschrijving

Schooljaar	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Vershil
Toekenning artikel 3a/3b	1	1	4	1	-3
Toekenning artikel 5 sub a	58	32	32	37	5
Toekenning artikel 5 sub b	7	2	1	6	5
Toekenning artikel 5 sub c	61	68	36	58	22
Toekenning artikel 5a	0	0	1	0	-1
Toekenning artikel 15	3	10	11	6	-5
Gedogen	128	53	53	63	10
Ingetrokken	27	30	8	14	6
Afgewezen	6	6	4	9	5
Totaal	291	202	150	194	44

Vrijstelling van inschrijving is van toepassing wanneer:

- **Artikel 3a/3b**→ bij bijzondere omstandigheden kan aan 14 of 15 jarigen worden toegestaan dat aangepast onderwijs wordt gevolgd. Daarnaast bestaat er bij bijzondere omstandigheden de mogelijkheid om 15 jarigen toestemming te verlenen onderwijs te volgen aan een MBO-instelling
- **Artikel 5 sub a**→ de jongere op lichamelijke of psychologische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten.
- **Artikel 5 sub b**→ de ouders/verzorgers tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben.
- **Artikel 5 sub c**→ de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt..
- **Artikel 5a**→ de ouders of verzorgers een trekkend bestaan leiden, waarbij de jongere hen vergezelt. De leeftijd van de jongere en de bereikbaarheid van scholen worden hierbij meegewogen.
- **Artikel 15**→ bij bijzondere omstandigheden kan een vrijstelling worden gegeven aan kwalificatieplichtigen, indien wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.
- **Gedogen**→ Er zijn situaties waarbij geen wettelijke grond voor vrijstelling mogelijk is maar waarbij de leerplichtambtenaar wel gebruik maakt van zijn discretionaire bevoegdheid om niet te handhaven. Gedogen wordt veelal toegepast bij kwalificatieplichtigen die na een verkeerde studiekeus op het MBO niet langer het volledige onderwijsprogramma volgen en deels werken)

3.4 Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Het RBL BNO behandelde dit schooljaar 12 verzoeken om vrijstelling van geregeld schoolbezoek (zie tabel 12 en tabel 13 voor een nadere specificering van de afhandeling). Nadat het aantal vrijstellingsverzoeken van geregeld schoolbezoek licht was gestegen is het dit jaar gedaald. De bevoegdheid om te beslissen over vrijstelling van schoolbezoek ligt in alle gevallen bij het hoofd van de school. Alleen een verzoek om verlof op grond van gewichtige omstandigheden voor een periode van meer dan 10 dagen wordt door het RBL BNO afgehandeld en om die reden opgenomen in dit jaarverslag. Wanneer vrijstelling van geregeld schoolbezoek wordt verleend is de ouder of verzorger ontheven van de verplichting om te zorgen dat de jongere de school waarop hij staat ingeschreven, geregeld bezoekt. Het RBL BNO controleert en adviseert het onderwijs door middel van een verlofprotocol, adviesgesprekken en schoolcontroles.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek is van toepassing wanneer:

- de school onderscheidenlijk de instelling is gesloten of het onderwijs is geschorst;
- bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school onderscheidenlijk de instelling is verboden.
- de jongere bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk instelling is ontzegd.
- de jongere wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk instelling te bezoeken.
- de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school of instelling te bezoeken.
- de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van de ouders/verzorgers slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan.
- de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk instelling te bezoeken.
- De jongere die nog niet de leeftijd van zes jaar heeft bereikt, voor ten hoogste vijf uren per week vrijgesteld van de verplichting tot geregeld schoolbezoek.

Tabel 12: verzoeken vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Verschil
Bernheze	1	4	2	2	0
Boekel	0	0	0	0	0
Boxmeer	1	5	1	0	-1
Cuijk	0	0	0	0	0
Grave	1	0	0	0	0
Landerd	3	0	0	1	1
Maasdonk	1	0	-	-	
Mill en Sint Hubert	0	0	0	0	0
Oss	5	5	6	8	2
Sint Anthonis	3	0	0	1	1
Sint-Oedenrode	1	0	2	0	-2
Uden	0	1	5	0	-5
Veghel	0	3	7	0	-7
Totaal	16	18	23	12	-11

Tabel 13: specificering van afhandeling van verzoeken vrijstelling geregeld schoolbezoek

Schooljaar	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Verschil
Verlof toegekend	6	4	4	6	2
Afgewezen of ingetrokken	10	14	19	6	-13
Totaal	16	18	23	12	-11

4. Cijfers voortijdig schoolverlaten

De inspanningen van het RBL BNO zijn gericht op het voorkomen van Voortijdig schoolverlaten (VSV). Wanneer jongeren toch het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie registreert het RBL BNO deze jongeren, benadert hen en probeert de jongeren via een passend traject (onderwijs, baan of een combinatie daarvan) alsnog te begeleiden naar een startkwalificatie.

In dit hoofdstuk worden de cijfers ten aanzien van VSV getoond. Om een goed beeld te krijgen is gebruik gemaakt van de cijfers van DUO en de cijfers van het RBL BNO.

4.1 Convenant landelijk en regionaal

Het aantal nieuwe VSV'ers is in het afgelopen schooljaar landelijk gedaald tot 23242 (dit is 1,8% van de onderwijsdeelnemers). Streven van het ministerie van het Onderwijs is om het aantal VSV'ers in 2020 verder terug te dringen naar 20.000.

Iedere RMC-regio heeft hiertoe regionale programma's opgesteld waarin acties worden geformuleerd om regionaal het aantal VSV'ers verder terug te dringen. In onze regio is het programma vastgesteld door de regionale stuurgroep VSV en kwetsbare jongeren. De voorzitter van het Algemeen Bestuur en het afdelingshoofd van het RBL BNO zijn lid van deze stuurgroep waarin verder de wethouder van 's Hertogenbosch, de onderwijsbestuurders van het MBO en VO, de accountmanager van het ministerie van onderwijs, de RMC coördinator en de programmamanager VSV van het Kw1C participeren. De monitoring van de plannen ligt bij deze partners.

Voor onze regio blijft er inzet plaatsvinden op het monitoren van de jongeren vanaf het behalen van hun diploma op het VO naar een geschikte vervolgopleiding in het MBO. Daarnaast krijgt het RBL BNO tot en met 2020 extra middelen voor:

- het aanpakken van verzuim 18+
- Het in beeld krijgen en houden van jongeren die op basis van de definitie van DUO nieuwe VSV'ers of kwetsbare jongeren zijn.

4.2 VSV op basis van DUO definitie

Om landelijk goed te kunnen vergelijken maakt DUO bij het bepalen van het aantal nieuwe VSV'ers per schooljaar gebruik van een definitie en aanvullende rekenregels.

Definitie DUO

Wanneer een leerling van 12 tot 23 jaar gedurende een schooljaar het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie (diploma op havo, vwo of mbo 2, 3 of 4 niveau), dan wordt deze leerling gerekend tot VSV'er. Jaarlijks wordt er op 1 oktober (T) gekeken welke leerlingen het voorgaande jaar (T-1) stonden ingeschreven. Wanneer een leerling op 1 oktober (T) niet meer ingeschreven staat en nog niet in het bezit is van een startkwalificatie, dan is dit volgens de definitie een VSV'er. Leerlingen die gedurende het schooljaar uitvallen, maar op 1 oktober ook weer zijn ingeschreven worden niet beschouwd als VSV'er.

Op basis van deze definitie ontstaat het volgende beeld waarbij regio 36b met 1,3 % een gedeelte 4^e plaats bezet. Het aantal voortijdig schoolverlaters in onze regio is gedaald van 399 in 2013-2014 naar 379. Wat opvalt is dat meer regio's dan in voorgaande jaren het goed doen met een percentage onder de 1,5%. De meest opvallende regio is Zuid-West Friesland met een uitvalpercentage van 0,9%. Het RBL BNO gaat in het komende jaar een werkbezoek plannen bij deze regio om te onderzoeken wat wij van hun aanpak kunnen leren.

Tabel 14: vergelijking vsv-percentage 2014-2015 RMC regio's⁷

RMC regio	Aantal onderwijsdeelnemers	VSV	VSV percentage
Zuid-West Friesland	13.712	127	0,9%
Noord-Groningen-Eemsmond	8.387	96	1,1%
Noord- en Midden Drenthe	16.767	197	1,2%
Noordwest-Veluwe	17.402	208	1,2%
Achterhoek	27.041	331	1,2%
Regio 36b (RBL BNO regio)	29.180	379	1,3%
Friesland-Oost	22.176	288	1,3%
IJssel-Vecht	38.345	503	1,3%
Twente	53.319	719	1,4%
Kop van Noord-Holland	14.062	191	1,4%
Oosterschelde regio	13.927	193	1,4%
Friesland Noord	21.094	296	1,4%
Gooi en Vechtstreek	20.074	286	1,4%
Zuid-Oost Drenthe	14.628	209	1,4%
Noord-Oost-Brabant	53.970	791	1,5%
Rivierenland	21.813	321	1,5%
West-Friesland	18.096	271	1,5%
Eem en Vallei	53.914	814	1,5%

⁷ Deze cijfers wijken af van de door DUO gepresenteerde cijfers. Nadere bestudering van de cijfers leert namelijk dat DUO fouten heeft gemaakt en ten onrechte 24 jongeren als VSV'er heeft geteld. RBL BNO heeft deze fout onder de aandacht gebracht en DUO is bezig deze fout te herstellen.

Gewest Limburg-Noord	39.247	599	1,5%
Noord-Kennemerland	22.620	356	1,6%
Centraal en Westelijk Groningen	23.294	368	1,6%
Stedendriehoek	35.675	567	1,6%
Zuid-West Drenthe	11.352	180	1,6%
Utrecht	65.196	1.047	1,6%
Zuid-Holland-Oost	31.031	507	1,6%
Regio 36a (De Meierij)	24.790	412	1,7%
Zuid-Holland-Zuid	41.412	699	1,7%
Zuidoost-Brabant	57.639	996	1,7%
Arnhem/Nijmegen	55.385	962	1,7%
Oost-Groningen	12.006	209	1,7%
Walcheren	9.006	158	1,8%
Zeeuwsch-Vlaanderen	7.386	130	1,8%
West-Brabant	53.990	960	1,8%
Zuid-Holland-Noord	31.213	586	1,9%
West-Kennemerland	29.822	577	1,9%
Midden-Brabant	30.470	606	2,0%
Gewest Zuid-Limburg	38.837	799	2,1%
Flevoland	35.255	751	2,1%
Agglomeratie Amsterdam	99.431	2.251	2,3%
Haaglanden/Westland	74.085	1.696	2,3%
Rijnmond	96.344	2.373	2,5%

In tabel 15 staat een overzicht van het aantal nieuwe VSV'ers per deelnemende gemeente.

Tabel 15: specificering vsv'ers per gemeente

Gemeente	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	Vershil
Bernheze	46(1,7%)	26(0,9%)	28(1,0%)	28(1,0%)	-
Boekel	16(1,6%)	10(1,0%)	6(0,6%)	13(1,2%)	7
Boxmeer	48(1,8%)	36(1,4%)	25(0,9%)	22(0,9%)	-3
Cuijk	61(2,8%)	38(1,7%)	40(1,8%)	37(1,7%)	-3
Grave	29(2,6%)	24(2,2%)	20(1,9%)	17(1,6%)	-3
Landerd	21(1,5%)	18(1,2%)	16(1,1%)	18(1,2%)	2
Maasdonk	27(2,3%)	15(1,3%)			
Mill en Sint Hubert	17(1,7%)	8(0,8%)	11(1,1%)	14(1,4%)	3
Oss	201(2,8%)	132(1,9%)	130(1,7%)	128(1,7%)	-2
Sint Anthonis	20(1,7%)	7(0,6%)	5(0,4%)	13(1,1%)	8
Sint-Oedenrode	31(2,0%)	14(0,9%)	17(1,1%)	9(0,6%)	-8
Uden	85(2,5%)	53(1,6%)	52(1,5%)	42(1,2%)	-10
Veghel	95(2,9%)	45(1,4%)	49(1,5%)	38(1,2%)	-11
Totaal	697(2,3%)	426(1,4%)	399(1,4%)	379(1,3%)	-20

4.3 Cijfers en kenmerken nieuwe VSV'ers op basis van DUO-definitie

Alle VSV'ers zijn in beeld bij het RBL BNO tot ze weer ingeschreven zijn of 23 jaar zijn geworden. In tabel 16 is per gemeente aangegeven wat de uitkomst van de begeleiding is geweest. Wat opvalt is dat de uitval in het VO is gestegen en MBO verder gedaald. In de komende periode zullen we nader bekijken wat hiervan de oorzaak is en of aanpassing van de aanpak noodzakelijk is.

Tabel 16: uitkomst van de begeleiding van nieuwe vsv'ers op peildatum 15-11-2016

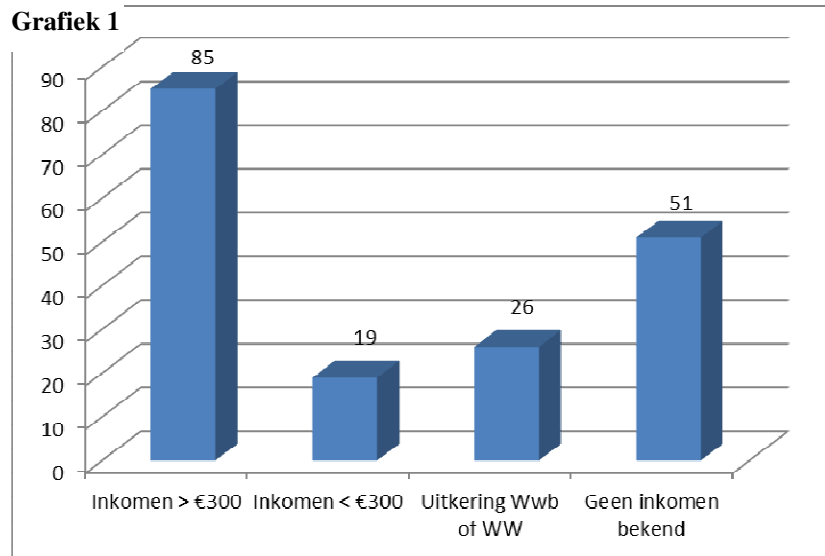
Gemeente	Heeft nu startkwalificatie	Volgt nu opleiding	Is nu 23+ of verhuisd	Wajong/ hoogst haalbaar	Nog in begeleiding	Totaal
Bernheze	0	12	1	2	13	28
Boekel	1	8	0	1	3	13
Boxmeer	1	10	1	0	10	22
Cuijk	0	13	0	2	22	37
Grave	1	9	2	1	4	17
Landerd	0	5	2	1	10	18
Mill en Sint Hubert	0	5	0	1	8	14
Oss	2	50	15	3	58	128
Sint Anthonis	0	4	2	1	6	13
Sint-Oedenrode	0	1	0	1	7	9
Uden	0	16	5	2	19	42
Veghel	0	13	4	0	21	38
Totaal	5	146	32	15	181	379

Suwi kenmerk van de nieuwe VSV'ers

In grafiek 1 zijn de gegevens met betrekking tot het inkomen van de 181 nieuwe VSV'ers die nog in begeleiding zijn weergegeven (peildatum 15 november 2016). Het RBL BNO gebruikt deze gegevens om de juiste keuzes te maken bij het stellen van prioriteiten in de

begeleiding. Hierbij wordt de hoogste prioriteit gegeven aan jongeren waarvan geen inkomen in de suwi-keten bekend is.

Grafiek 1

4.4 Begeleiding VSV'ers door het RBL BNO

De medewerkers van het RBL BNO benaderen iedere jongere tussen de 12 en 23 jaar die het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie⁸. Deze definitie is ruimer dan de definitie van DUO zodat alle jongeren in onze regio in beeld zijn en blijven. Tot 18 jaar worden deze jongeren opgepakt door leerplichtambtenaren en daarom niet meegenomen in dit hoofdstuk. Vanaf 18 tot 23 jaar worden deze jongeren begeleid door trajectbegeleiders van het RMC.

VSV'ers tussen de 18 en 23 jaar zijn niet verplicht om een startkwalificatie te behalen. RMC-trajectbegeleiders benaderen VSV'ers in deze leeftijdsgroep. In nauwe samenwerking met het onderwijs en de arbeidsmarkt onderzoeken zij op welke wijze alsnog een startkwalificatie kan worden behaald.

4.5 Resultaten begeleiding

Het RBL BNO benaderde dit schooljaar 1158 VSV'ers. Dit is het totaal van 606 nieuwe en 552 oude. Van de 606 nieuwe VSV'ers werd met 256 een intakegesprek gevoerd waarin de begeleidingsbehoefte van de jongere is vastgesteld. Na dit intakegesprek is uiteindelijk met 161 jongeren een begeleidingstraject gestart.

⁸ Met uitzondering van jongeren die niet in staat worden geacht een startkwalificatie te behalen

Niet met alle jongeren die wij benaderen wordt een intakegesprek gevoerd. Dit komt vooral voor bij jongeren die in de zomermaanden of, in mindere mate, in februari een overstap maken naar een andere opleiding of andere school. Deze jongeren worden door DUO bij het RBL BNO gemeld als VSV'er. Het RBL BNO benadert deze jongeren vervolgens met de vraag of begeleiding gewenst is, maar nog voordat het eerste gesprek is gevoerd staan deze jongeren opnieuw ingeschreven op een andere opleiding en wordt het werkproces beëindigd. Van de groep die wel is begeleid is bijna de helft gestart met een opleiding of een combinatie van werken en leren.

4.6 Inzet educatiemeter

In het schooljaar 2015-2016 werd bij 49 jongeren de educatiemeter ingezet. Met dit online instrument wordt door de RMC trajectbegeleider samen met de jongere achterhaald waarom hij/zij uitgevallen is. Daarnaast wordt gekeken wat er voor nodig is om een jongere terug te begeleiden naar school. Hiermee wordt op objectieve wijze vastgesteld welke problematiek(en) er ten grondslag liggen aan het uitvallen. Op basis van deze diagnose wordt een plan van aanpak gemaakt om de jongere op een effectieve en methodische wijze te begeleiden.

4.7 Preventief werken en verzuim 18+

Om een beeld te krijgen van het effect van preventief werken door het RMC is in deze alinea een onderscheid gemaakt tussen VSV'ers die benaderd worden naar aanleiding van een melding van DUO (extern) of die door ons benaderd worden voordat DUO ze als VSV'er meldt. Daarnaast is gekeken naar alle werkprocessen van jongeren die nog op school zitten, ouder zijn dan 18 jaar, en waarvan verzuim bij het RBL BNO is gemeld: kortweg verzuim 18+.

DUO melding of via ander kanaal

DUO meldt wie er VSV'er is. Echter, in bijna de helft van de nieuwe zaken van VSV, is het RBL BNO eerder betrokken dan dat DUO heeft gemeld. Doordat het RBL BNO eerder betrokken is komt er vaker en eerder begeleiding tot stand. Een gevolg van preventief werken is dat er efficiënter wordt gewerkt. Ook wanneer het RMC geen actie hoeft te ondernemen is dit eerder bij ons bekend waardoor de beschikbare tijd niet wordt gestoken in het benaderen van jongeren die op dat moment geen begeleiding wensen of nodig hebben.

Verzuim 18+

In het schooljaar 2015-2016 kreeg het RBL BNO 511 verzuim 18+ meldingen van 398 jongeren. 18% van deze jongeren heeft nog voor 1-10-2016 een startkwalificatie behaald. 52% van de jongeren zijn niet uitgevallen voor 1-10-2016, werden dus geen VSV'er en vervolgden hun opleiding of stapten over naar een andere opleiding. Resumerend: 70% van de verzuim 18+ zaken leidt dus tot het niet voortijdig verlaten van het onderwijs. Het oppakken van verzuim 18+ is dus in meer dan 2/3 van de zaken die het RBL BNO oppakt lonend voor het onderwijs en de gemeenten. Het RBL BNO werkt preventief en zorgt ervoor dat de afstand met het onderwijs na eventuele uitval zo klein mogelijk is. Bijkomend voordeel van vroegtijdig betrokken zijn is dat een leerling niet voor langere tijd uit het zicht verdwijnt waardoor outreachende benadering minder vaak noodzakelijk is om een jongere in beeld te krijgen.